

זיג חייסה. ס' תלמוד תורה: זיקור חוליס וקזורה. פרכינין באלו מציאות זיג'מ ל: היינו גמילות חסדים ומוקי לה זיקור חוליס זגן גילו וטוטל אחד מששים בחליו וקזורה זקון ואינו לפי כבודו ואפילו הכי חייב: שגשג ונמן זיד. וזכה את החייב שהיה לו משכון ללמוה ממנו וטוטל זיין למשכון והזכירו ללוה. וחייב את הזכאי טטל זיד ממון מן הנתבע וטילס לתובע. וטימא את הטהור טטל שרץ זידים וזקרו עליה לטמאו ודאי להחזיק דבריו. וטיהר את הטמא נטול הדיין לפירות טמאים וערבן עם שאר פירות האיש השואלו. והזה ליה עושה מעשה זידים ומזיק והכי מפרש בטהורין זפרק אחד דיני ממונות (דף ג:). קידש. אסר את התבואה: מחילת הכנס. קיימא לן היה גדר זממיה זה סומן זרעיס לגדר מכאן וזה סומן גפניס לגדר מכאן בלא יחפור (ב"ב דף טז:). גזר

הגהות הב"ח

(א) הוב' ד"ה טיהר וכו' דר"מ היא דלאן וכו': (ב) בא"ד מיהו קשה מטיהר את הטמא כ"ל: (ג) בא"ד והא דבעי הכא לאוסמו דר"מ דדאין וכו': (ד) בא"ד ואין זה אלא גרס: (ה) ד"ה מחילת וכו' שאין זה משנה:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה מחיצת וכו' כבה החיא משנה בהמספך. ע"י לקמן דף קטו ע"ב מוס' ד"ה ל"ז ב':

רבינו הגנאל

בית חיימה את הדרך זו וגמילות חסדים אשר לכו זה ביקור חוליס בה זו קבורה ואת המעשה זו קבורה אשר יעשו זה לפנים משורת הדין. ריש לקיש אחזי דינר ל' אלעזר אמ' ליה מפליא הוא אמ' ליה חזי דעלך סמיכנא, אמ' ליה לבמא אמ' ליה דאי משתבה בישא מייחיבנא לך, והא את הוא דאמרת מאן הוא תנא דבא דדיין דינא דגראמי ר' מאיר, מאיר לאו ר' מאיר ולא סבירא לך כוותיה, אמ' ליה לא בר' מאיר וסבירא לו כוותיה. ורייקיני הי ר' מאיר אילימא הא תנא דתנן דן את הדין זוכה החייב חייב הזכאי כול', ודיחין הא ר' אילעאי והוא שנטל ותנן ביד. אלא לצבוע לו אדום וצבעו שחור, חדיין דילמא שני התם בדידים קא עביד, אלא הא מחיצת חסדים שנפרצה אומ' לו לבעל הכרם גזרו נתייש ולא גזר הדין זה קידש וחייב באחריותו, פיר' חייב לשלם הורע קדימא לן זה סומן לגזר הורע זה סומן ונטע, ויכין שנפרץ הגדר נתערבו ונאסרו תבואת הכרם והורע ומפני שלא גזר גורם לזרע הדיאסר, לפיכך החייב בעל הגדר לשלם דמי הורע שנאסר נתברר כי אית'ם שלא עשה מעשה בדידים אלא ישב ולא גזר וגרם הוה לחבירו חייב וכן הלכה. מתני'. נתן צטר לצבוע והקדיחתו יורה נתון לו דמי צמורה, צבוע כפור כול'. פיר' כולבוס, ופיר' כולבוס

הגזול עצים פרק תשיעי בבא קמא

ק.

עין משפט
גד מצוה

ע"ג א מיי פ"י מהל' שפירות הלכה ה סמג ע"ג פ"י טו"ש"ע ח"מ ס' טו סעיף ג:
פ ב מיי פ"י מהל' חובל ומזיק הלכה יא ועין בהשגות ובמ"מ סמג ע"ג טו טו"ש"ע ח"מ ס' שפ"ט סעיף ג:
פ א ג ד מיי פ"י מהלכות סנהדרין הלכה ג סמג ע"ג טו טו"ש"ע ח"מ ס' כה סעיף ג:
פ ב ה מיי פ"י מהל' הלכה ח סמג ע"ג טו טו"ש"ע ח"מ ס' רלו סעיף ג:
פ א ג ד מיי פ"י מהלכות סנהדרין הלכה ג סמג ע"ג טו טו"ש"ע ח"מ ס' כה סעיף ג:
פ ב ה מיי פ"י מהל' הלכה ח סמג ע"ג טו טו"ש"ע ח"מ ס' רלו סעיף ג:

מוסף רש"י

בית חיימה. ללמוד להס' אומנות להתפרנס ג, מוקות ומורות מבני כרשיה דקרא (ב"ב טז). דדאין דינא דגראמי. הממייב את הגורס הפסק לתפירו (מחברות 19). שנטל ותנן ביד. שנטל הוא המעשה ממנו צדו ופרעו לבעל דין (מחברות 19). הרי זה קידש. לשון פן מוקדש (דברים 10). אסר מנאול חבירו ומייב לשלם (יבמות 19). מחיצת הכרם. שמקור לשדה הלן של חבירו (ב"ב ב).

לפנים משורת הדין עבד ברתני (רב יוסף) והודעת להם וגו'. והך זרימא מיימי נמי זפרק אלו מציאות (ב"מ דף ז): גזי זקן ואינו לפי כבודו ורזי ישמעאל זר' יוסף לפניס משורת הדין עבד דתני כו' אכל זקוק פרק האומנים (ס"ס דף פג). גזי רבה זר

HebrewBooks.org © Moznanim Publishers. No commercial use allowed.

רב הווא דשקלינהו לגלמייהו דהנרו שקולאי לא מיימי לה אלא מיימי למען חלך זדוך טובי' ומפ' הר"י מאורלייני"ש ללא שייך לפניס משורת הדין אלא זדבר שאחריס חייבין וזה פטור כמו רבי חייא דהכא ור' ישמעאל זרבי יוסי זאלו מציאות (ס"ס דף ז): אכל בההיא דרבה זר רב הווא אין חילוק זינו לזין אחריס ואין גראה זדברק אלו מציאות (ס"ס דף טז): אמר דעזד לפניס משורת הדין גזי הא (דאזוה) דשמואל אשכמניהו להנך חמרי זמזדבדא אהדינהו למרייהו לזכור מריסר ירחי שמת' וזההיא פטרי כ"ע וי"ל זדנהו שקולאי לא שייך לפניס משורת הדין כיון שעשו לו היזק גדול זפשיעה ששיצרו לו חזית של יין: אחרוי דינר ר' אצעור. רייך למיגמר לא היה מחויב זממשמע גזי ר' חייא דעזד לפניס משורת הדין והא דקאמר (מר) חזי דעלך קסמכינא אפילו לא אמר הוה מחייב

כמו ר' חייא דאע"ג ללא אמרה ליה הוה מחייב אי לאו משום דלא הוה רייך למייף ורז אלפס כחז דלעולם לא מחייב עד שיאמרו לו: זימא את הפהור. אע"ג דאמר בהניזקין (גיטין דף טז): המטמא והממעה והממנך זשוגג פטור הכא אית ליה לחויבי אע"ג זשוגג הוה מההיא טעמא דמחייב התם זמזד היזק שאין ניכר לא שמה היזק כדי שלא יחא כל אחד ואחד הולך ומטמא טהורמיו של חזירו הכא נמי חייב כדי שידקק זדין יפה ולמ"ד נמי שמה היזק ושוגג פטור כדי שידעו הכא חייב דליכא למיחש להכי דאפילו טיהר את הטמא ועירבו עם פירותיו ליכא למיחש שמת' אחי"כ לא יודיענו שהן זממאים זכיון שדיין זה חכם וצבל הוראה ודאי וידיענו: זייהר את הטמא מה שעשה עשוי וישלם מצימו זבטיהר את הטמא כשעירבו עם פירותיו זממא פטרי זכ"פ אחד דיני ממונות (סנהדרין דף ג: וש"ס) וזפרק עד כמה (זכורות דף טז: וש"ס) דלאס הן זענין לא מה שעשה עשוי ולא ישלם מצימו שייך זגון והא דלא מפרש הכי אלא כי מוקי לה כשגשג ונתן זיד לאו משום דמטיקרא לאו זככי עסקינן אלא דמטיקרא לא איירי כשעירבן חכם אלא הצעלים אכל זממקנא קאמר שהחכם זעלמו עירבן וזכורות זגזא ליישב וישלם מצימו זבטיהר את הטמא כשעירבו עם פירותיו איירי כשעירבו עם פירות מועטים וזכורות שגזא ליישב מה שעשה עשוי איירי כשעירבו עם פירות מרובים ומטמא הטמאים זרוב דמרוויחו ליכא לאוקמי זענין אחד דפשיטא דממקום מה שעשה עשוי שהוה טהור לא שייך ישלם מצימו וא"ת למאי דבעי לאוקמי כר"מ היכי זממזטליס הטמאים זרוב והא ס"ל לר"מ בהניזקין (גיטין דף טז: וש"ס) גזי אגוזי פרך ורימוני זבאדן נפלו ונתפלעו אפילו שוגג לא יעלו וי"ל זשוגג כי האי שעשה ע"פ חכם לא קניס ר' מאיר א"כ התם דוקא שנתפלעו אחר הנפילה שזאסרו זמחילת מערובתן קאמר ר' מאיר ללא יעלו אכל חס נתפלעו קודם שנתערבו מודה ר"מ דרי' דדן זכך מילתא דוקא דדלאן דינא דגרמי אתיא כר"מ מצימו מתיא זבעי וזבתי מהכא דר' מאיר (ה) דדאין דינא דגרמי ואמאי מוקי לה נמי כשגשג ונתן זיד בלא נשא ונתן זיד חייב אפילו לרבנן דלא דיניי דינא דגרמי כיון זדאמרייהו זעלמא קס דינא זממוכה זפרק אחד דיני ממונות (סנהדרין דף ג: וש"ס) דקאמר אי אמרת זשלמא טעה זדבר משנה אין חזר אלמא קס דינא היינו דקמפחד ר"ט אלא אי אמרת חזר לימא ליה כיון דאילו הואי פרה [קמן] הוה הדרא השתא נמי דינך לאו דינא ולא כלום עבדת והתם ע"כ אתי כרבנן דלר"מ דדאין דינא דגרמי אע"ג דאילו הואי קמן הוה הדרא היה לו להמחייב כמו מראה דינר לשולחני דחייב אע"ג דאילו הוה קמן הוה מהדר ליה וי"ל דלעולם היא סוגיא כר"מ ולא דמי למראה דינר לשולחני דכיון שהראהו לשולחני שוב לא היה לו להראותו לאחר אכל גזי פרה כשאסרה לו חכם זה לא היה לו למחר להאכילה לנכדים או לערסם עם פירות והיה לו לישראל עדיין לנכס אחר ומיהו קשה מטיהר (ו) הטמא אמאי מחייב חכם אפילו לר"מ זמה שעירבו זעל הבית עם פירות נימא כיון דאילו לא עירבו הוה האר השתא נמי לאו כלום עבד וכן זרישא דרך דדן את חכם זכ"פ' עד כמה (זכורות דף טז: וש"ס) דמתן מי שאינו מומחה וראה את הזכור ונשחט על פיו הרי זה יקצר וישלם מצימו ואמאי נימא כיון דאילו לא נשחט היה מותר השתא נמי לאו כלום עבד וע"כ דע"כ סוגיא דהכא וזכורות ללא כרז חסדא דהא משמע דאליבא דר"מ ניחא ליה בלא נשא ונתן זיד אלא כרז ששת וא"כ כיון דמה שעשה עשוי משום דאיירי דטעה זשיקול הדעת זממוקי לה רב ששת זריס סנהדרין (דף 1) למה נמחייב הדיין לרבנן זמאי דנגע זיה שרץ הלא בלאו הכי מה שעשה עשוי ועוד היכא דקס דינא למה לא ימחייב אפילו לרבנן דלא דיניי דינא דגרמי מ"ש מכהניס שפיגלו זמקדש דמוזיין חייבין זין לר"מ זין לרבנן אע"ג זדבדור זעלמא מייספל ולא חשיב דינא דגרמי וגראה לפרש דכל היכא דקס דינא אפילו זדבור חשיב זממעשה ולא זכרמא ומחייב אפילו לרבנן אכל היכא דאילו הוה קמן הוה הדרא כגון מראה דינר וכגון טעה זדבר משנה לר"מ חייב ולרבנן פטור דהא ודאי זרמא הוה מה שהאכילו אחרי כן על פיו או מה שעירבו עם פירותיו וסוגיא דסנהדרין זרבנן והא דבעי הכא לאוכוחי לר"מ (ו) דאין דינא דגרמי מטיהר את הטמא דחייב חכם זמה שעירבם זעל הבית עם פירותיו ומחייב את הזכאי דחייב חכם אמאי דשילס זכאי אחר כך אכל טימא את הטהור וזכה את החייב זדבדורו של חכם מה שעשה עשוי חייב לשלם אפילו לרבנן דלא דיניי דינא דגרמי וכן זפרק עד כמה (זכורות דף טז: וש"ס) דקאמר לימא תנן סתמא כר"מ משום טיהר את הטמא וחייב את הזכאי קאמר ולא משום טימא את הטהור וזכה את החייב והא דמפרש התם לשנויי מתני' כרבנן טימא את הטהור דנגע זיה שרץ זוכה את החייב שהיה לו משכון ונטלו הימנו אגז אחרינא מפרש להו א"כ סוגיא דהתם כרז חסדא ומפרש האמת ורישא דמי שאין מומחה וראה את הזכור ונשחט על פיו לאו דוקא אלא הוה עזמו שחטו וז"ע לרבנן מ"ש דפטרי זשורף שטרות חזירו מטימא הטהור וכהניס שפיגלו דלא חשיב דינא דגרמי דמה לי אס גורס לו הפסק ע"י ששורף שטרותיו ומה לי ע"י דיבורו וז"ל דדיבור חשיב זממעשה והוי מוזיק זגוף הממון זידים אכל זשורף שטר אינו נוגע זגוף הממון וניירא זעלמא הוה דקלי מיימה ואין (ו) אלא גרס זעלמא ועוד וי"ל דסוגיא דהכא וזכורות ללא כרז ששת אלא כרז חסדא ולא קס דינא זדיבורי זעלמא ואיירי זגשג ונתן זיד זממוקי התם זר חסדא אלא דס"ד דמי' דנשא ונתן זעלי דיין ודחי דחייב זגשג ונתן זיד הדיין עזמו: שאני התם דבידיים עביד. תימה ודקארי לה מאי קארי לה וי"ל משום דאין האמר זמשתנה מיד זכשנתן זמממניס דאין קולט הזכע מיד עד ז' ימים או ג' וגרמא זעלמא הוה דומה למסך גפנו שאין מוזיק עד אחר זמן וזמרווייהו משני זידים קעביד ומ"מ מסך גפנו לא מוזיק כל כך זידים כמו זממר לזכע לפיכך הביאה אחר כך: זמחיצת הכרם שנפרצה בו'. אור"ת שאין (ו) משנה זשום מקום אלא זרימא היא ומ"מ זייק דלמאי כר"מ * מכה היא משנה דהמסך דלעיל דפליגי התם זכסיפא ר' יוסי ור"ש ואמרי אין אדם אוסר דבר שאין שלו וא"כ זרימא דמחילת הכרם כר' יוסי ור"ש לא אתיא אלא כת"פ דידהו דהיינו כר"מ דסתם משנה ר"מ היא וא"ת ומאן תנא דפליגי אדר"מ זדינא דגרמי זרבי יוסי ור"ש לא פליגי אלא משום דאין אדם אוסר דבר שאין שלו ורבנן דפליגי אדר"ש זדבר הגורס לממון ליכא למימר דיש חילוקין זכפרישית זמרוכה (לעיל דף ע"א: וש"ס) וי"ל דההוא תנא זפרק המניח (לעיל דף ג: וש"ס) דקתני שחטו ונתנו זממתנה מה שעשה עשוי פליג אר"מ דמשמע דיש לפטור יותר זשורף שטרותיו זמנשחטו ולמאן דדאין דינא דגרמי אמר לעיל דמנצי ביה דמי שטרף מעליא:

אומר